

τῶν ἀτμοπλοίων του «οἱ ἀδελφοὶ Βαλλιάνου» μετὰ τοῦ φορτίου του. Χωρὶς νὰ παραχθῇ, νὰ συνοφρωθῇ κ' ἄν, ἐξηκολούθησε τὸ παιγνίδιον. Καὶ ὅμως ἡ τηλεγραφικὴ ἐκείνη εἰδήσις ἐσήμαινε ζημίαν ἐνὸς ἑκατομμυρίου βουβλίων, διότι οὔτε τὸ πλοῖον οὔτε τὸ φορτίον ἦσαν ἠσφαλισμένα.

Ἄλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ ἀξιόθαύμαστον, εἶνε ὅτι, μεθ' ὅλα τὰ ἀπέραντα πλοῦτη του, παρέμεινεν πάντοτε, ὁ ἀπλοῦς, ὁ ἀφελής, ὁ ἀπέριτος, ὁ εὐγενής Βαλλιάνος τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ ἐμπορικοῦ του σταδίου. Τὰ ἑκατομμύρια δὲν τὸν ἐμέθυσαν οὔτε τοῦ ἠλλοίωσαν τὸ ἦθος καὶ τὸν χαρακτήρα. Ὑπῆρξεν ὁ αὐτὸς αἰείποτε, τύπος ἐνεργητικότητος καὶ φιλοπονίας, μέχρι τοῦ ὄγδοηκοστοῦ ὀγδοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του. ὅποτε ἀπέθανεν τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1896. Ἄλλὰ πρωτίστως ἐθαυμάζετο ἡ μακροθυμία καὶ ἡ ἀμνησικακία του ἡ παραδειγματικὴ, δι' ἧς καθίστατο ὄντως μέγας καὶ σεβαστός. Οὐδεμία ποτὲ λέξις πικρὰ ἢ ἐμπαθὴς ἐξῆλθε τῶν χειλέων του. Οὐδέποτε, ἂν καὶ ἠδύνατο, διενόηθη νὰ ἐκδικηθῇ ἐκείνους οἵτινες προσεπάθησαν νὰ τὸν καταστρέψωσιν ἐν τῇ συνειδήσει τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς κοινῆς.

Ἀποθανὼν οὕτω ἐν θαλερᾷ καὶ νεανικῇ σχεδὸν ὀκμῇ καὶ γαλήνῃ ψυχῆς, ἐκληροδότησεν εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ ἀπογόνους αὐτοῦ, πλὴν τῆς μυθώδους περιουσίας του, καὶ ὄνομα σεβαστὸν καὶ ἀξιόζηλον, τὸ ὁποῖον θὰ συμβολίζῃ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὴν ἐμπορικὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Ἑλληνοῦ, οἷαν ἀνέδειξεν ὁ αἰμίμητος Βαλλιάνος, ὁ τὰ πάντα ὀφείλων εἰς ἑαυτὸν καὶ τὴν ἰδίαν του ἐργασίαν.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

εἰς ἓναν φίλον μου μυταρᾶν.

ΜΗ φταρνιστῆς ἔμπροστά μου, ἔς τὸ θεὸ σου,
 γὰρ ὁμπρέλα, βλέπεις, δὲν βαστῶ.
 Χαρὰ θεοῦ ἡμέρα! — ποῦ νὰ φανταστῶ
 πῶς θὰ συντύχαινα τὸ μῦτο τὸ δικό σου.

M. A. ΖΩΡΑΣ